



Perioperativ sygepleje Videncenter for Reumatologi og Rygsygdomme

Perioperativ sygepleje

Charlotte Neiendam, sygeplejerske VRR

Rygseminar

- Interprofessionel vurdering og plan

Interprofessionel undervisning og medinddragelse af patienten:

- Patienten undervises og delagtiggøres, dels i grupper og dels individuelt i præoperative forberedelse, forløb på operationsgangen, opvågningen, hjælpemidler, forflytning, mobilisering, efterforløb og udskrivelse



Rygseminar - fortsat

Sygeplejeanamnese, indledende vurdering og plejeplan

- Stamdata om patienten, livsstil, social baggrund, værdier, sygeplejestatus mm.
- Primærdiagnoser og bi diagnoser
- Imødekommelse af patientens behov/problemer udmøntes i relevante plejeplaner for smerter, aktivitet, udskrivelse og mestring af efterforløbet

Rygseminar - fortsat

Praktisk klargøring

- Klargøring til operation med individuelle samtaler ved sygeplejerske og anæstesi, blodprøvetagning, EKG, blærescanning, urin D+R



Rygseminar – evaluering

- Stor patienttilfredshed med rygseminar
- Fordel at det hele er samlet på en dag - når man har dårlig ryg
- Øget patientsikkerhed
- En økonomisk gevinst – erstatter én dags indlæggelse

"Den mandag vi kommer ugen før, der have jeg sat hele dagen af (...). Og så skal du have blodprøver og så skal du sidde i kø og alt det man har prøvet før på alle de andre hospitaler og her tog det 5 kvarter? Konen sagde: "kommer du allerede hjem?" Altså man kommer ikke til ulejlighed som man gør på mange andre hospitaler." (patientcitat)

Postoperativ sygepleje - observationer

- Modtagelse/overlevering ved ankomst til sengeafsnit
- Almen tilstand og bevidsthedsniveau
- Respiration og farver – ilttilskud
- EWS - BT, P, SAT, TP, RF



Postoperativ sygepleje - fortsat

Operationssår

- Forbinding
- Sivning
- Vacuumdræn
- Hæmatom
- Infektionstegn



Postoperativ sygepleje - smerter

- Sårsmarter
- Neurologiske/radikulære smerter
- Vurdering af smerter, herunder VAS-score
- Smertebehandling, smertepakker
- Smertelindring



Postoperative sygepleje – øvrige observationer

- **Neurologiske udfald**
 - Parese/paralyse
 - Sensibilitetsforstyrrelser
 - Paræstesier/dysæstesier
- **Vandladning**
 - POUR
 - Spontan
 - Blærescanning
 - Residualurin
- **Afføringsproblematik**
 - Obstipation,
 - Laksantia

Komplikationer - generelle

Hæmatom dannelse

- Cervikal - smerter, synkebesvær, respirationsbesvær
- Lumbalt – Smerter, neurologiske symptomer

Durarift/læsion

- Spinal hovedpine
- Sivning – operationssår – dræn
- TL
- Lumbaldrænage
- Bloodpatch
- Evt. reoperation

Infektion

- Rødme, hævelse, varme, smerter, temperaturforhøjelse, sivning fra sår

Recidiv prolaps

- Stærkere smerter end præoperativt
- Pareser/paralyser
- Vandladningsproblemer

Manglende effekt

- Tid

Komplikationer - specielle

Ved kirurgi forfra

- Karskader
- Nerveskader
- Tarmperforation
- Trombosedannelse

Ved kirurgi fra siden – lateral adgang

- Ureterskade
- Pneumothorax

Postoperativ sygepleje - mobilisering

Restriktioner

- Ingen, men man bør vente med tunge løft indtil suturene er fjernet og såret er helet
- Fysisk aktivitet, f.eks. cykling, sexliv og bilkørsel kan udføres i det omfang ryggen tillader det. Svømning kan påbegyndes når såret er fuldstændig helet
- Ved instrumenteret deseoperationer, samt ved kirurgi forfra må patienten dog først genoptage hård fysisk aktivitet/genoptræning efter 3. mdrs. ambulat kontrol



Genoptræning – generelt

Genoptræning efter udskrivelsen

- Gradvist genoptagelse af vante fysiske aktiviteter, i det omfang ryggen tillader det
 - Gåture, husligt arbejde, cykling, svømning, sexliv, bilkørsel mv.
- Ingen fysiske restriktioner, og ryggen bruges og bevæges så naturligt som muligt
 - Sund fornuft - stop ved smerter
- GOP
 - Vurdering af læge i samråd med fysioterapeut, om der er behov for yderligere genoptræning
 - Udarbejdelse af en genoptræningsplan, som sendes til hjemkommune, der efterfølgende indkalder til genoptræning

Udskrivelse

- Udskrivelseskriterier jf. patienthåndbogen
- Udlevering af medicinliste, samt medicin til 1-2 dage
- Recept lægges på server
- Ambulant kontrol
- Opfølgende telefonsamtale ved sygeplejerske 3-4 dage efter udskrivelse
- Evt. telefonkonsultation ved ambulatoriesygeplejerske
- Sutur/agraf seponering ved egen læge
- Feedback møde



Spørgsmål ??

